

[Ingolf Knudsen]

igennem. Så er vi måske inde ved kernen af det, der er det centrale her, nemlig at denne debat og vurderingen her afhænger af de briller, man har på.

Hvis det skulle være lykkedes i mit indlæg at trække paralleller til noget af det, Per Stig Møller har skrevet om, så har jeg måske ramt noget af det mest centrale, som er udgangspunktet for denne debat, nemlig spørgsmålet om, hvad vi vil med dette samfund, hvad vi vil med den udvikling, som er i gang, hvordan vi opfatter de mekanismer, som påvirker os i dette samfund, og hvordan vi opfatter de forskellige skjulte mekanismers indflydelse på os og vor situation.

For øvrigt må jeg fortælle ministeren, at der i mit indlæg ikke var én udtalelse, som ikke byggede på citater og grundholdninger, og det må dog i en sådan principiel debat være udgangspunktet for de indlæg, man afleverer. Men det er muligt, at mit indlæg skulle være holdt i et andet forum. Det sker somme tider, at man kommer til at overvurdere – det er en kendt læreroplevelse – dem, man har i sin klasse.

Ebba Strange (SF):

Der er et mundheld, der siger, at penge er ikke alt. Det er de heller ikke, men de er rare at have. Min erfaring er, at det som regel er dem, der har nogle, der siger det, og meget sjældent dem, der ingen har. Den debat om lighed, der har været her i dag, har egentlig mindet mig lidt om dette mundheld, for det er, som om netop de partier, der hæger mest om, at det er dem, der traditionelt er de bedst kvalificerede og har de bedste forudsætninger og sådan noget, der skal have de bedste uddannelser, er dem, der har så travlt med at sige, at uddannelse er sandelig ikke alt, man kan minsanden være lige så lykkelig, selv om man ikke har ret meget uddannelse, og vi skal for alt i verden da ikke presse folk ind i et uddannelsessystem, der går mange glade og lykkelige mennesker rundt, der kun har 7, 8 eller 9 års skolegang.

I mit første indlæg nævnte jeg dette med privilegierne, nemlig at når vi bliver økonomisk trængt i et samfund, er der selvfølgelig nogle, der vil kæmpe for nogle privilegier. Det synes jeg også vi har oplevet her i dag fra forskellige borgerlige ordføreres side.

Jeg er enig med ministeren i, at det måske netop på dette tidspunkt er vigtigt at prøve, prøve og prøve at lave noget, der ligner en plan, for den vækst, der skete i uddannelses-systemerne i 1960'erne – og det synes jeg U 90 kommer ganske godt ind på – netop på en eller anden måde var ustyret. Der skete altså en vækst i de videregående uddannelser, men på en eller anden måde fik de grupper, som i hvert fald socialdemokratiet og vi andre havde tænkt på, alligevel ikke rigtig den bid mere af uddannelseskagen, som vi måske troede de havde fået med den blinde vækst. På den baggrund synes jeg det er rigtigt, at vi skal prøve, men jeg tror bare, det er svært på grund af de begrænsninger, som jeg nævnte i mit første indlæg.

Jeg mener også – og det fik jeg kun lige strejft i første omgang, for så var min tale-tid forbi – at det netop er ungdoms- og voksenuddannelserne, vi bør interessere os mest for i fremtiden; dér er jeg enig med hr. Jimmystahr.

Vi har talt meget om folkeskoleuddannelse, og vi kan blive ved med at diskutere folkeskole. Det er også godt, for der er meget, der skal ændres i den, men jeg tror, de ændringer, der skal foregå i folkeskolen nu, først og fremmest skal foregå ude omkring på de enkelte skoler gennem eksperimenter, som både elever og forældre og lærere samarbejder om, og det, vi herindefra skal til at satse på og være meget opmærksomme på, er ungdomsuddannelserne og voksenuddannelserne.

Der er også noget andet, jeg har siddet og overvejet, medens jeg læste U 90, og det er den meget stærke tendens til central styring, der ligger i den. Jeg tror, det er meget vigtigt, at vi lægger rammer herindefra, men jeg tror også, det er meget vigtigt, at vi herindefra lægger op til at give vide rammer for forsøg og eksperimenter og uddannelse på deltagerens egne forudsætninger, netop når det drejer sig om voksen- og ungdomsuddannelser. Jeg tror, vi har opnået de bedste resultater på nogle kurser, som AOF lavede i Silkeborg og et andet sted. Man lavede opsøgende virksomhed og henvendte sig på nogle arbejdspladser, hvor undervisningen blev givet lige efter arbejdstids ophør. Folk kom, også de grupper, der traditionelt ikke kommer til fritidsundervisning, og var i høj grad selv med til at formulere undervisningsindholdet. Det